

ненада за послѣднитѣ, говори краснорѣчиво чл. XII отъ Одринския миръ, споредъ който се давало срокъ отъ 18 мѣсеца на тия, които желаятъ да се прѣселаятъ, да се приготвятъ и продадатъ недвижимитѣ си имоти.¹⁾

Българското прѣселване на маси не е ново въ 1830 г. Емиграцията ни датира още слѣдъ самото идване на турцитѣ въ Полуострова и то въ разни посоки: въ Италия, гръцкитѣ острови, М.-Азия, Трансилвания, Ромъния и Русия. Систематично емигриране се почна отъ врѣме на руско-турскитѣ войни, а най-вече отъ края на XVIII-я вѣкъ.²⁾

Прѣселването прѣзъ 1830 г. може да се счита за послѣдно и най-крупно. Три четвърти отъ населението на югоизточна България се разпрѣсва изъ Ромъния, Русия и сѣвероизточна България.³⁾

За сливенци не е било тъй лесно да напуснатъ цвѣтущия си градъ, развитата си индустрия и прѣлестна природа, за да търсятъ нови огнища въ степи и безводни равнини задъ Дунава. Ето защо, самитѣ тия, които сж намирали абсолютно неизбѣжно да зарѣжатъ Сливенъ, се раздѣлятъ съ него съ сълзи на очи. Даже, когато въпросътъ за изселването е билъ вече рѣшенъ, сливенци се раздѣлятъ на *две партии: една*, въ която влизали мѣстни първенци или мирни и стари сливенци, подържала идеята да не се изселватъ, и втора, тая на мнозинството, въ която влизали замѣсени въ възстания, „улинтирство“ и грабежи, настоявала за прѣселване. Начело на тая партия и билъ и самия *Селимински*, който ходѣлъ при *Дибичо*, като членъ на сливенската депутация, за да узнае кое мѣсто въ Русия се отрежда за новитѣ поселенци. Посочило се *Бесарабия*, като страна изселена отъ

¹⁾ Ср. Селим., II, 57,89; Cressy, History of the ottom. Turks 1858 Vol. II, 516, 520.

²⁾ Тоя въпросъ е извънредно важенъ и трѣбва да се разработи на ново и на цѣло. Вънъ отъ трудоветѣ на Клаусъ, Скалковски и т. н., за българската емиграция ще се намѣрятъ много данни въ западната литература и въ новитѣ огнища на изселенитѣ. Прѣселенитѣ българи сж обърнали много заддунавски степи въ градини. По думитѣ на Дукъ де Ришелйо, българскитѣ колонисти (прѣди 1830 г.) сж били „безподобни“. Вжъ оригиналния му планъ въ Дѣло арх. м-ва госуд имущ., 7 февр. 1805, по запискитѣ на Контениуса.

Не малко важни сж прѣселванията на българи въ М.-Азия. Тоя въпросъ разгледахме скицирано въ „Извѣстия на Историческото дружество“, София, I.

Въ Австрия има прѣселенци и отъ южна България.

³⁾ За най-старо балканско прѣселване задъ Дунава може да се счита това при Крума, който зацигна голѣма часть отъ населението край Вардаръ и Одринъ въ днешна Бесарабия. По-голѣмата му часть се връща по море подъ ржководството на византийскитѣ агенти Кордилъ и Варда. Ср. Georgius.